

บุคคลที่ได้รับคัดเลือกเป็นปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

สาขา ปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อ-สกุล นายสมศักดิ์ เครือวัลย์

อายุ 64 ปี

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 7

สถานภาพ สมรส มีบุตร ธิดา 2 คน ชาย 1 คน หญิง 1 คน

ที่อยู่ 322/1 บ้านสองสลึง หมู่ที่ 8 ตำบลสองสลึง

อำเภอแกลง จังหวัดระยอง 21110

โทรศัพท์ 038-632-281

โทรศัพท์มือถือ 081-982-2404

อาชีพ เกษตรกร

รางวัล หรือประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ

- ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2558
- ผู้นำเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด ประจำปี 2557
- โล่เชิดชูเกียรติคุณ ผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรม
จังหวัดระยอง สาขา ภูมิปัญญา ปี 2556
- รางวัลลูกโลกสีเขียว ปี 2552
- โล่เกียรติคุณ ช่วยเหลือราชการกรมป่าไม้
สาขา ส่งเสริมและพัฒนาชุมชน ประจำปี 2552
- รางวัล เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด ประจำปี 2551
- รางวัลเกษตรกรดีเด่น อาชีพไร่นาสวนผสม ปี 2549
- รางวัลเกษตรกรดีเด่นด้าน เศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี 2549
- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 หมอдинอาสาดีเด่น
ประจำปี 2548 ระดับเขต
- รางวัล หมอдинอาสาดีเด่น ประจำปี 2548 ระดับจังหวัด
- โล่เกียรติคุณ อาสาสมัครดีเด่นที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง เสียสละ
เป็นประโยชน์แก่สังคม และประเทศชาติ ประจำปี 2546
- รางวัลชนะเลิศ เกษตรกรดีเด่น อาชีพไร่นาสวนผสม ประจำปี 2546
- รางวัลเกษตรกรคนเก่ง สาขาแกลง ประจำปี 2545
- รางวัลเกษตรกรคนเก่ง สาขาแกลง ประจำปี 2545

- รางวัล ปาชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัด
- ผลงานดีเด่นด้านการเตรียมความพร้อมเกษตรกร
- ศูนย์ต้นแบบเครือข่าย แลกเปลี่ยนความรู้
เศรษฐกิจพอเพียง “ภูมิปัญญาไทย มีดีทุกเขต”
- โล่เชิดชูเกียรติคุณ ภูมิปัญญาผู้สูงอายุดีเด่น
- รางวัล ประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2

ชีวิตที่พอเพียง

นายสมศักดิ์ เครือวัลย์ หรือ ฉญ.สมศักดิ์ เดิมทำการเกษตรแบบปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่พึ่งพา สารเคมีเป็นหลัก และได้กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อมาลงทุน

แต่ประสบกับภาวะขาดทุนจากสภาพพื้นที่เกษตรกรรมที่ไม่เหมาะสมและมีปัญหาโรคพืชจากการผลิตแบบเดิมๆ และ ต้นทุนสูง ทำให้ไม่สามารถใช้หนี้ที่กู้ยืมมาได้ จึงพลิกผันตนเองมา ทำการเกษตรโดยไม่พึ่ง พาสารเคมี โดยใช้ความรู้ที่ได้จากการไป ศึกษาดูงาน ในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำเกษตรอินทรีย์ ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและศึกษาฟาร์มตัวอย่างเกษตรกร ที่ประสบความสำเร็จ ต่อมาเมื่อได้รับเลือกเป็นหมอดินอาสาของ

กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้มีโอกาสเดินทางไปอบรมสัมมนาในพื้นที่ต่าง ๆ หลายแห่งโดยใช้เวลาศึกษาเรียนรู้และตัดสินใจนาน 2-3 ปี เพื่อเปลี่ยน มาทำการเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงโดยไม่พึ่งพาสารเคมี ทุกชนิดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 และทำให้รู้ว่า “เศรษฐกิจพอเพียง ถ้าลงมือ ทำจริงๆ สามารถทำให้รวยได้ ไม่ใช่การรวยเงินทอง แต่รวยปัจจัยสี่ ที่อยู่ในสวนในบ้านของเรา”

นายสมศักดิ์ ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต และเป็นแบบอย่าง ให้คนในชุมชน จนได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน พร้อมทั้ง จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอด

เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสองสกล โดยใช้พื้นที่ทำ การเกษตรของตนเองเป็นสถานที่ถ่ายทอดความรู้ สร้างเครือข่ายและจัดการด้านการผลิตและการตลาด ในชุมชนปัจจุบันมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนร่วม สนับสนุน ในการสร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดความรู้ให้กับ เกษตรกรทั่วไป นายสมศักดิ์ เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจาก ชุมชนและสังคมภายนอก โดยเป็นแบบอย่างใน การดำรงชีวิตอย่างมั่นคง ครอบครัวยุติธรรม มีความมั่นคงใน การประกอบอาชีพ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น รักษาสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ดิน น้ำ และป่า ให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตได้ อย่างยั่งยืนโดยยึดหลักที่ว่า “เมื่อเราเอาตัวรอดได้แล้ว เราต้องช่วยแบ่งปันผู้อื่น การเรียนรู้เรื่อง แนวพระราชดำริของในหลวง เรียนอย่างไรก็ไม่จบ เพราะศาสตร์การเรียนรู้ของพระองค์สามารถ เปลี่ยนแปลงตามพื้นที่ลงมือทำ”

ความพอประมาณ

ไม่เกินความสามารถ ไม่มากหรือน้อยเกินไป พอดี ตามศักยภาพของตน ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ช่วยเหลือสังคม เป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ ในรูปแบบการดำรงชีวิตแบบ

พึ่งพาตนเอง เดินทางสายกลาง ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรและร่วมกันจัดกิจกรรมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อลดภาวะโลกร้อน ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และนำแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริสขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปฏิบัติอย่างจริงจัง

ความมีเหตุผล

รู้เท่าทันปัจจัยภายนอกและภายใน สามารถนำมาแก้ไขและพัฒนาโดยการจัดแผนพัฒนาให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงานบนพื้นฐานของตนเอง เคารพกฎ กติกา ระเบียบ วินัย ข้อกฎหมาย รู้จักการวางแผนการใช้จ่าย สิ่งใดที่จำเป็นหรือสิ่งใดสามารถทำได้ด้วยตนเอง ใช้ความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ ความมีเหตุผลและการสร้างภูมิคุ้มกันในการปฏิบัติตน เมื่อปฏิบัติกับตนเองได้แล้วก็จะนำไปพัฒนาให้กับผู้อื่น

การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

เตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง ด้านต่างๆที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในระยะอันใกล้ การดูแล คุณภาพชีวิต การเงิน การประกอบอาชีพ สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการออมสร้างหลักประกันระบบการเงินในครัวเรือนและในชุมชน ตลอดจนสร้างความมั่นคงทางอาชีพ

ความรอบรู้

รู้เขา รู้เรา รู้ความเคลื่อนไหวการเปลี่ยนแปลงของโลก ประเทศ ชุมชน และตัวเราเอง แล้วเตรียมความพร้อมในการรับกับสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งระยะสั้น และระยะยาว พัฒนาให้ควบคู่เท่าทัน

เหตุการณ์ในปัจจุบัน ทำให้ที่ละก้าว โดยอาศัยปัจจัยภายในเป็นหลัก ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำองค์ความรู้ที่มีมาทำให้เกิดประโยชน์และเพิ่มการขยายองค์ความรู้ ส่วนด้านคุณธรรมการใช้วิถีชีวิตของชุมชนมาเป็นหลักการทำงาน คือ ความซื่อสัตย์ โปร่งใส เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยมียุทธศาสตร์ในการทำงานคือ “อนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ ใช้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัย”

ความมีคุณธรรมตามหลักศาสนา

ใช้ขันติในการปฏิบัติงานและทำงานโดยยึดหลักศาสนาในการดำรงชีวิต การพึ่งพาตนเองทางสายกลาง(มัชฌิมาปฏิปทา) ทางแห่งความสำเร็จ โดยใช้อิทธิบาท 4 ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา พรหมวิหาร 4 เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ในการอยู่ร่วมกันในสังคม ใช้สังคหวัตถุ 4 คือ ทาน ปิยวาจา อตถจริยา สมานัตตา และการพึ่งพาตนเอง อัตตาทิ อัตตโนนาถ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต การพึ่งตนเอง การอยู่ร่วมกันด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่รักและสามัคคีเกื้อกูลกัน

ผลงานที่สร้างคุณประโยชน์

1. ใช้หลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นวิชาหลักในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน เช่น โครงการพักชำระหนี้ อบรมสมาชิกกองทุนฟื้นฟูโครงการเรียนรู้การเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และเป็นแกนนำ ในการให้ความรู้โดยเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ใช้ภูมิปัญญาพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวบรวมและกระจายผลผลิตของชุมชนออกนอกเขตจังหวัด เพิ่มมูลค่าผลผลิตด้วยการแปรรูปและลดต้นทุนในการขนส่งขายตรงต่อผู้บริโภค

2. จัดทำฐานศึกษาดูงานในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เปิดเป็นฐานการเรียนรู้ อาทิ ฐานปุ๋ยหมัก ฐานเตาถ่าน-น้ำส้มควันไม้ ฐานไบโอดีเซล ฐานหมูหลุม ฐานบ่อปลา-บำบัดน้ำ ฐานโซล่าเซลล์ เป็นต้น ทำให้เกษตรกรทั่วไปรู้จักการพึ่งตนเองโดยสร้างปัจจัยการผลิตขึ้นมาแทนสารเคมี สร้างปัจจัยการผลิตในการทำ การเกษตร เรียนรู้ทดลองทฤษฎีต่าง ๆ โดยใช้พื้นที่เกษตรกรของตนเองเป็นต้นแบบเพื่อให้เห็นผลจากการปฏิบัติจริง

3. เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมสินค้า/ผลิตภัณฑ์ที่คนในชุมชนผลิตขึ้นและเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีผู้คนเข้ามาศึกษาดูงานเป็นจำนวนมาก ก็สามารถตลาดเพื่อเป็นแหล่งรองรับสินค้าได้มากขึ้น ส่งผลให้ชุมชนมีการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างมูลค่าของสินค้าทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

สร้างเครือข่ายในการขยายผลงานหรือองค์ความรู้

โดยการนำผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมที่เป็นต้นแบบฝึกสอนวิชาโดยการเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงในศูนย์ฯ มีการประสานงานองค์ความรู้ให้องค์กรเข้ามาเป็นวิทยากรถ่ายทอดเพิ่มศักยภาพในการถ่ายทอดแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ให้สูงขึ้นและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิทยากรและองค์ความรู้จากศูนย์ฝึกอบรมต่างๆผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป ร่วม ถึงมีการเปลี่ยนความรู้ระหว่างเครือข่าย สถาบัน องค์กรต่างๆที่เป็นแหล่งความรู้ที่มาประยุกต์ใช้และถ่ายทอดต่อกัน

การขยายผลงาน

นายสมศักดิ์ ได้ใช้พื้นที่ทำ
การเกษตรของตนเองเป็นแหล่งการเรียนรู้
ๆ ซึ่งผลงานต่าง ๆ ได้นำไปใช้แก้ไขปัญหา
ให้กับเกษตรกรอย่างกว้างขวาง ทั้งใน
ระดับประเทศและต่างประเทศ จนได้รับ
รางวัลจากหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ทั้ง
ภาครัฐและเอกชน โดยใช้สภาพแวดล้อม
ทางสังคม เศรษฐกิจ มาเป็นสื่อตัวอย่าง เพื่อนำมาแก้ไขและประยุกต์ใช้ตามแนวทาง
เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำปัจจัย

การผลิต เช่น ปุ๋ยหมัก

หมูลุขุม บำบัดน้ำ บำบัดดิน เป็นต้น การผลิตพลังงาน เช่น ไบโอดีเซล โซลาร์เซลล์
แก๊สชีวภาพ เมาถ่าน เป็นต้น การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
และการนำหลักแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติใช้ ใน
พื้นที่เกษตรกรรม 1 ไร่ 3 ไร่ 5 ไร่

การขยายผลงานนอกจากจะถ่ายทอดแนวคิดดังกล่าว
ผ่านการบรรยายโดยตรงแก่ผู้มาเรียนรู้ ศึกษาดูงานแล้วยังมีการ
เผยแพร่ผลงานผ่านสื่อต่าง ๆ
ทั้งในและต่างประเทศ มี

ทีมงานเครือข่ายการขยายผลทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ มี
การปรับปรุงพัฒนาทั้งพื้นที่ศูนย์ฯ หลักสูตรในการฝึกอบรม ฐานการ
เรียนรู้ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป
ในด้านสังคมและภูมิศาสตร์ ให้มีศักยภาพที่สูงขึ้นในการเป็นต้นแบบ
ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม จนสามารถมองเห็นเกษตรพอเพียงเป็น
เรื่องที่ไม่ยากเกินไป

สถานที่ติดต่อ

ที่อยู่ 322/1 บ้านสองสลึง หมู่ที่ 8 ตำบลสองสลึง อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง

21110

โทรศัพท์ 038-632-281

โทรศัพท์มือถือ 081-982-2404

